

دومین کنگره سراسری پرستاری توانبخشی

Second National Congress on Rehabilitation Nursing

ه لغایت ۷ اسفند ماه ۱۳۸۱ ۲۴th - ۲۶th, 2003

دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی

عنوان: مقایسه آگاهی مادران کودکان معلول و غیر معلول ۱۲-۶ سال در زمینه پیشگیری از معلولیت‌های جسمی و ذهنی
نویسندگان: طیبه ریحانی* - محمود عجم - اعضای هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی گناباد
آدرس: گناباد - دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

مقدمه: پیشگیری از معلولیتها و فراهم نمودن اقدامات لازم در جهت برنامه ریزی معلولین در ابعاد گوناگون از جمله سیاستهای بهداشت جهانی است. چنانچه یونسکو سالهای ۱۹۹۰-۱۹۸۰ را به عنوان دهه معلولین و ایالات متحده سالهای ۱۹۸۲ - ۱۹۸۳ را دهه ارتقاء پیشگیری از ناتوانی و توان بخشی اعلام کرده بود. طبق آمار ۱۹۸۱ سازمان بهداشت جهانی ۵۰۰ میلیون معلول در جهان وجود دارد که قریب یک سوم آنان را کودکان تشکیل می دهند. در کشور ما ایران طبق آخرین آمار غیر رسمی در حال حاضر به استثنای معلولین جنگ تحمیلی ۱۰ درصد جمعیت کشور را معلولین تشکیل می دهند. از آنجا که در صدر برنامه های وزارت بهداشت و درمان برنامه مبارزه با رشد جمعیت و کنترل آن با ابعاد مناسب قرار دارد می توان امیدوار بود که این معضل اجتماعی تا حدودی مهار گردد. اما مبارزه فرهنگی که باید انجام گیرد از دو راه امکان پذیر است: الف) قانون

ب) تبلیغات صحیح و فراگیر

بنابراین در حال حاضر ضرورت قوانین از جانب مسئولین بیش از پیش احساس می شود و در کنار آن رسالت ما بعنوان عضوی از کادر بهداشتی درمانی سنگین تر از گذشته است تا با بدست آوردن اطلاعات دقیق و پایه در زمینه آگاهی والدین جهت برنامه ریزی بعدی بخصوص پیشگیری گامی هر چند ناچیز در این زمینه برداریم.

مواد و روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی، تحلیلی، موردی، شاهدی، است که به منظور مقایسه آگاهی مادران کودکان معلول و غیر معلول ۱۲-۶ سال در زمینه پیشگیری از معلولیت‌های جسمی و ذهنی در شهر گناباد انجام شده است. جامعه پژوهش در این تحقیق کلیه مادران کودکان ۱۲-۶ سال در مناطق شهری بودند که از بین آنها ۵۰ مادر کودک معلول از مناطق مختلف به عنوان گروه مورد و ۵۰ مادر کودک غیر معلول همگون با گروه شاهد انتخاب و مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. ابزار گردآوری داده ها برگه مصاحبه بوده که بر اساس اطلاعات دموگرافیک و اطلاعات لازم در زمینه عوامل پیشگیری کننده قبل و بعد از تولد جمع آوری شده است.

یافته های پژوهش: یافته ها و استنتاج آماری در مورد اهداف نشان داد که آگاهی مادران کودکان معلول در زمینه عوامل پیشگیری کننده قبل از تولد بیشتر از آگاهی مادران کودکان غیر معلول بوده و این تفاوت از نظر آماری با $p < 0.001$ معنی دار بوده است. در زمینه عوامل پیشگیری کننده بعد از تولد تفاوت آگاهی جزئی بوده که از نظر آماری معنی دار نبوده است.

بحث و نتیجه گیری: اطلاعات بدست آمده نشان داد که ازدواج های فامیلی، سن بالای مادران از عوامل مهم در ایجاد معلولیتها بوده که بایستی زمینه ای مناسب جهت مشاوره ژنتیکی قبل از ازدواج، آموزش به والدین در مورد عدم حاملگی در سنین بالا انجام شود. اطلاعات بعدی نشان داد که بیشترین درصد مادران در هر دو گروه در زمینه پیشگیری از معلولیتها آموزشی را فرا نگرفته اند بنابراین ضرورت آموزش از طرق مختلف جهت پیشگیری از معلولیتها لازم و ضروری است.